

Ministerie van Financiën
Directie Financiële Markten
T.a.v. Dhr. B. Hiensch / Kamer C 3.49
Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag.

Loenen, 17 augustus 2015.

ons kenmerk:

Geachte heer Hiensch,

Uw ministerie heeft de regeling tot wijziging van de vrijstellingsregeling Wft en enkele andere regelingen met het oog op de vrijstelling van kleine natura uitvaartverzekeraars en kleine schadeverzekeraars ter implementatie van de richtlijn Solvabiliteit II ter consultatie voorgelegd. Hiermee reageren wij namens onze leden op deze regeling.

NARDUS, samenwerkende uitvaartorganisaties, behartigt de belangen van ongeveer 500.000 landgenoten, gebundeld in vijf uitvaartorganisatieverbanden (samen goed voor bijna 400 uitvaartverenigingen) en vijf individueel aangesloten uitvaartverenigingen.

De bovengenoemde regeling richt zich op de uitvoering van de EU-richtlijnen Solvabiliteit II, en Omnibus II. Alsmede het nationale toezicht op de door de EU vrijgestelde verzekeraars, te weten Solvency II basic en het vrijstellingsregime.

De financiële crisis heeft laten zien dat het financiële stelsel zwak is. Deze zwakte blijkt niet alleen uit de financiële impact van financiële instellingen op de economie, maar ook uit het aantal integriteits- en moraliteitsvraagstukken die spelen in onze maatschappij, en met name ten aanzien van financiële instellingen. Voorbeelden van deze vraagstukken zijn o.a. klant versus aandeelhoudersbelang, complexe producten, en beloningen en bonussen voor het management.

De EU heeft daarom gemeend het prudentiële toezicht te versterken middels de genoemde EU richtlijnen, welke dienen te worden geïncorporeerd in de nationale wet- en regelgeving. Deze EU richtlijn kent echter in hoofdlijnen twee vrijstellingen. Namelijk;

1.) o.b.v. grootte (25 mln € voorziening, < 5 mln premie-inkomsten) 2.) naar aard, bijv. natura-uitvaart, onafhankelijk van grootte.

Blijkbaar onderkent de EU de genoemde risico's niet bij de verzekeraars die naar aard zijn vrijgesteld. Gezien de oorzaken van de financiële crisis, en de integriteitsvraagstukken is dit ook helder. Onze leden, lokale (onderlinge) natura-uitvaartverzekeraars, hebben namelijk dezelfde overtuigingen en grondslagen. Deze overtuigingen staan veelal haaks op de doelstellingen van de grote landelijk opererende commerciële verzekeraars en ander financiële instellingen. Onze leden hebben geen expliciete winstdoelstelling en richten zich op lange termijn continuïteit en dienstbaarheid aan hun lokale leden (consumenten). Vele leden hebben een historie van vele jaren en zijn ontstaan uit het typische oud Nederlandse nabuurschap. De procedure om deze verenigingen te scharen onder het predicaat cultureel erfgoed is in behandeling.

Het is daarom bijzonder dat het besluit betreffende vrijstellingen niet specifiek onderkend, maar binnen het nationale toezicht weer wordt samenvoegt binnen het Solvency II basic regime en voor de zeer kleine verzekeraars onder het vrijstellingsregime. Dit wringt omdat juist voor de natura-uitvaartverzekeraar, die naar aard door de EU is vrijgesteld, op nationaal niveau een toezicht regime wordt ingesteld, die vooral voor haar zeer nadelig uitpakt en, voor wat onze leden betreft, een averechtse uitwerking heeft ter bestrijding van de financiële crisis.

Naar onze mening is het nationale toezichtregime voor lokale natura uitvaartverzekeraars in beginsel geen absolute noodzaak. Dit omdat de aard van deze natura-uitvaartverzekeraars veelal risico mitigerend is. Daarnaast is er voor deze natura-uitvaartverzekeraars bij groei, geen wettelijke overgang naar het reguliere richtlijn-toezichtregime.

Bij de implementatie van Solvency II basic wordt aangesloten bij de eerste pijler van Solvency II. Deze eerste pijler ziet met name op de kwantitatieve aspecten zoals financiële verslaggeving en de risico-gebaseerde solvabiliteitseisen.

In de toelichting op het besluit wordt genoemd dat er mogelijk enkele vereenvoudigingen kunnen worden toegepast. Deze vereenvoudigingen zijn echter nog niet bekend. Zodat op dit moment daar nog niet op kan worden gereageerd. Deze vereenvoudigingen zullen beoordeeld worden in het door de minister, tijdens het wetgevingsoverleg d.d. 2 maart 2015, toegezegde overgangsjaar 2016.

Voor de berekening van de solvabiliteitseisen wordt aangesloten bij Solvency II. De uitwerking hiervan is voor natura-uitvaartverzekeringen echter zeer nadelig. Natura-uitvaartverzekeraars worden gekenmerkt door een redelijk eenvoudig product met een lange looptijd (duratie). Onder de huidige Solvency II berekeningen (QIS5 en Parallel Run) wordt voor de risicomarge aangesloten bij de duratie van de verplichtingen. Hierbij wordt als risicomarge, bovenop de best estimate van de technische voorziening, verondersteld dat kapitaalverschaffers in ieder toekomstig jaar 6% van het gebonden vermogen als rendement vereisen, boven de risicovrije rente.

In de praktijk komt dit erop neer dat bij een duratie van 17 jaar een risicomarge moet worden aangehouden ten grootte van de SCR.

Vrijwel alle natura-uitvaartverzekeraars komen uit op een duratie van 40 jaar of meer. De huidige berekeningen leiden tot een excessieve prudentie, waardoor nagenoeg geen enkel lid van Nardus aan de Solvency II Basic solvabiliteitseisen kan voldoen.

Een middel om dit probleem te ondervangen is het toepassen van een generatietafel i.p.v. een sterftetafel. Het toepassen van een generatietafel verlaagt de voorziening waardoor de solvabiliteit weer voldoet aan de eisen gesteld in de Solvency II Basic richtlijn. Een generatietafel is echter gebaseerd op langlevensrisico en wordt veelal gebruikt door pensioen verzekeraars. Natura- uitvaart verzekeraars hanteren een tafel die gebaseerd is op kortlevensrisico, de sterftetafel.

In feite werkt het, min of meer gedwongen, toepassen van de generatietafel averechts op de solvabiliteitseisen die gesteld worden aan onze leden. Hier komt nog bij dat de certificerende actuariële functie door het toepassen van een generatietafel niet meer mogelijk is en onder Solvency II Basic zelfs komt te vervallen. Dit en het verlagen van de voorziening komt niet ten goede aan de kwaliteit en waarborging (garantie) die onze leden hun leden konden en zouden moeten kunnen blijven bieden.

Tevens beroepen wij ons op de door mw. Aukje de Vries ingebrachte motie welke de regering verzoekt nadrukkelijk rekening te houden met het proportionaliteitsbeginsel en dus met de aard, omvang, complexiteit en risico's van kleine financiële instellingen. Overwegende dat de wet- en regelgeving passend moet zijn en voldoende rekening moet houden met de (bepaalde) complexiteit van bedrijven; regels in verhouding tot de aard, omvang, complexiteit en af te dekken risico's bij financiële instellingen moet staan en het doorschieten van eisen kan leiden tot belemmeringen voor kleinere bedrijven om actief te kunnen blijven.

Deze proportionaliteit van het toezicht wordt als thema al sinds enkele jaren toegewerkt naar het nieuwe toezichtregime. Zo zijn onder andere de bestuurderseisen aangescherpt door invoering van de geschiktheid en deskundigheidstoets. Vooral voor de kleinere uitvaartverenigingen die in het bestuur de representativiteit van de leden willen laten zien, blijkt dit in de praktijk een groot probleem, hetgeen zelfs de continuïteit van een vereniging kan raken. Deze besturen bestaan veelal uit kundige vrijwilligers die naast de noodzakelijke financiële, juridische en verzekeringstechnische kennis ook piëteit, ethische verbondenheid, en gevoel voor de plaatselijke samenleving dienen te bezitten. Als onze leden, de lokale natura-uitvaartverenigingen zonder winstoogmerk, door dit toezicht en door het verliezen van hun bestaansrecht door Solvency II Basic op den duur verdwijnen zal dit niet ten goede komen aan de participatiemaatschappij die uw regering zo voorstaat. Onze leden zijn daar juist het ultieme voorbeeld van. Bovendien zullen de eerdergenoemde 500.000 landgenoten, welke al jaren op een goede en betrouwbare wijze door onze leden bediend worden door dit toezicht en regelgeving kunnen worden geconfronteerd met een exorbitante verhoging van hun contributie. Wij hebben daarover met uw Ministerie en De Nederlandsche Bank al diverse gesprekken gevoerd.

Concluderend; de voorgestelde Solvency II basic regelgeving houdt naar onze mening te weinig rekening met de specifieke aspecten van de lokale natura-uitvaartverzekeraar. Dit gezien de aard en specifieke historie van de natura-uitvaartverzekeraars in Nederland, en dan met name de lokale onderlinge uitvaartverenigingen zonder winstoogmerk, die niet alleen zijn aan te merken als verzekeraars, maar ook als verenigingen gericht op regionale en plaatselijke sociale cohesie en participatie.

Ons voorstel is om voor deze lokale onderlinge natura-uitvaartvereniging een lichter toezichtmodel te hanteren, zodat de verenigingen ook deze belangrijke sociale rol kunnen blijven vervullen.

Hierbij denken wij specifiek aan het aangescherpte toezicht op het bestuur en de geschiktheid en deskundigheidstoets, die veel verenigingen dwingt de binding met de plaats en regio meer en meer los te laten, en een professioneel (bezoldigd) bestuur aan te stellen, of de andere kant, gedwongen worden de portefeuilles te verkopen aan een grote commerciële partij. Wij zijn van mening dat dat de integriteit en stabiliteit van deze sector, die veelal ontstaan is uit het eerder genoemde nabuurschap, niet ten goede komt.

Als belangenbehartiger hebben wij de gedragscode uitvaart en gedragscode uitvaartfinanciering ontwikkeld waaraan onze leden zich dienen te conformeren.

Verder merken wij nogmaals op dat de invulling van het voorgestelde kwantitatieve toezicht zeer nadelig is voor onze leden, gezien de impact van de duratie op de risicomarge. Zeer veel verenigingen zullen hierdoor in de problemen komen. Wij verzoeken u met klem hier een oplossing voor te vinden.

Gezien bovenstaande pleiten wij, in de lijn van de EU regelgeving, voor een bredere vrijstellingsregeling voor onze leden (de lokale uitvaartverenigingen), die door de EU al naar aard zijn vrijgesteld van toezicht.

Om echter toe te kunnen zien op de systeemrisico's binnen de sector, pleiten wij voor dezelfde vrijstellingsregels zoals de EU richtlijn deze kent, (in hoofdlijnen twee vrijstellingen: (25 mln € voorziening, < 5 mln € premie-inkomsten).

Hiermee wordt ons inziens recht gedaan aan de specifieke aard van de lokale natura-uitvaartverzekeraar zonder winstoogmerk.

Ons voorstel heeft als kenmerk dat het toezicht zich kan concentreren op de landelijke commerciële partijen, en daarmee de systeemrisico's die werkelijk van invloed kunnen zijn op de financiële crisis, binnen de sector kan beheersen.

De plaatselijke en regionale onderlinge natura-uitvaartverzekeraar, die veelal onder de vrijstellingsbepalingen valt, kan vervolgens op eigen wijze invulling geven aan haar sociale rol in de plaatselijke samenleving. Hiermee wordt naar onze mening op een juiste wijze invulling gegeven aan een participerende rol in de maatschappij, waarin de overheid toeziet waarop zij moet toezien, en plaatselijke de onderlinge cohesie ingevuld kan blijven.

Vertrouwende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en tot nadere toelichting bereid.

Namens het bestuur,

Leen van Loosen, DB lid uitvaartzorg